

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ"

Обсяг:	4 кредити ЄКТС / 120 годин
Семестр, рік	семестр 8; рік навчання – IV
Дні, час, місце:	згідно з розкладом
Викладач:	Гетьманенко Анастасія Олександрівна; викладач кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний тел.	+38 (048) 68-76-93
Е-mail:	geotourism@onu.edu.ua
Робоче місце	геолого-географічний факультет, кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: телефон, ZOOM (запрошення надсилається в групу Telegram)

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом

e-mail: geotourism@onu.edu.ua

телефон: (048) 68-76-93

соціальні мережі: Telegram, Viber

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – сутність та ознаки екскурсії, класифікація екскурсій, планування й організація екскурсійної діяльності, складові професійної майстерності та особистості екскурсовода.

Пререквізити навчальної дисципліни.

Ефективність засвоєння змісту дисципліни "Організація екскурсійної діяльності" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: "Географія туризму", "Актуальні питання історії та культури України", "Організація туризму", "Основи суспільної географії", "Історія туризму", "Туристично-рекреаційні ресурси України", "Інформаційні системи та технології в туризмі", "Маркетинг в туризмі", "Транспортне забезпечення в туризмі", "Географія світової культури та мистецтва", "Основи анімаційної діяльності".

Постреквізити навчальної дисципліни.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни: "Заповідна справа", "Управління проектами в туризмі", "Музеєзнавство", "Замковий туризм", "Історико-культурний туризм", "Маркетинг територій", "Подієвий туризм", "Управління регіональним розвитком туризму".

Мета курсу – оволодіння теоретичними знаннями з технології, методики та техніки розробки й ведення екскурсії і формування практичних навичок планування, організації та здійснення екскурсійної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- розглянути зміст і функції понять "екскурсія", "екскурсійна діяльність", "екскурсант", "екскурсовод";
- розглянути технологію, методику та техніку розробки екскурсій;

- дослідити особливості планування, організації та ведення екскурсій;
- визначити місце та значення екскурсії для соціально-економічного та культурно-історичного розвитку територій;
- проаналізувати особливості професійної діяльності екскурсовода та вміння управляти екскурсійною справою;
- розглянути законодавчі аспекти організації екскурсійної діяльності в Україні.

Очікувані результати. У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:** головні терміни та поняття екскурсознавства та екскурсійної діяльності, її ознаки та функції; основні етапи розвитку екскурсійної справи в світі та Україні, її нинішній стан; класифікацію екскурсій за різними ознаками; обов'язкові складові елементи будь-якої екскурсії; особливості складання екскурсійних маршрутів, їх специфіку з урахуванням тематики екскурсійної послуги та вимог екскурсантів; основні вимоги до техніки й методики ведення екскурсії; класифікацію методичних прийомів ведення екскурсії; поняття професійної майстерності екскурсовода, її основні складові; загальні положення законодавства України щодо екскурсійної діяльності.

вміти: складати екскурсійні маршрути; оформлювати необхідну документацію для проведення екскурсії; розробляти, організовувати та вести екскурсії на різну тематику; застосовувати на практиці методичні прийоми розповіді та показу; керувати психологічним станом екскурсантів з метою ефективного надання екскурсійної послуги; аналізувати особливості сучасного стану екскурсійної діяльності в Україні, виявляти проблеми та знаходити варіанти їхнього вирішення.

ОПИС КУРСУ

Методи і форми навчання:

Курс буде викладений у формі лекцій (18 год.) та семінарських занять (18 год.), організації самостійної роботи студентів (84 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи екскурсійної діяльності. Постаць екскурсовода та особливості організації й ведення екскурсій в Україні.

Тема 1. Сутність, функції, ознаки та класифікація екскурсій.

Тема 2. Історія розвитку екскурсійної діяльності та значення екскурсій для соціально-економічного розвитку сьогодення.

Тема 3. Технологія, методика та техніка розробки екскурсій.

Тема 4. Показ та розповідь в екскурсії: співвідношення між ними.

Тема 5. Техніка ведення екскурсії та оцінка її якості.

Тема 6. Особливості проведення різних видів екскурсій.

Тема 7. Професійна майстерність та особистість екскурсовода.

Тема 8. Психологічні основи екскурсійної діяльності.

Тема 9. Основи правового регулювання екскурсійної діяльності в Україні.

Перелік основної рекомендованої літератури

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр>
4. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08.06.2000 № 1805-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>
5. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: навчальний посібник : К.: Альтерпрес, 2007. 464 с.
6. Бабушко С. Р., Шкіленко А. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку екскурсійної діяльності в Україні // Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Регіональний туризм: сучасний стан та шляхи оптимізації» (м. Київ, 2 квітня 2021 р.). К.: КРОК, 2021. С. 73-75.
7. Безуглий В.В., Костащук І.І., Яворська В.В. Географія всесвітньої спадщини (туристичні атракції). Дніпро: ЛІРА, 2021. 528 с.
8. Вагіна Н. С. Проблеми підвищення професійної майстерності екскурсіводів // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України» (м. Одеса, 10 квітня 2019 р.). Одеса: ОНЕУ, 2019. С. 399-402.
9. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці, 2003. 300 с.
10. Козловський Є.В. Правове регулювання туристичної діяльності. Навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2015. 272 с.
11. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі : навчально-методичний посібник : Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. 144 с.
12. Леоненко Н. А. Організація екскурсійної діяльності: конспект лекцій. : Х.: НУЦЗУ, 2019. 167 с.
13. Любіцева О. О. Методика розробки турів : навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.
14. Нездоймінов С. Г. Екскурсологія : навчально-методичний посібник: Одеса : Астропринт, 2011. 216 с.
15. Писаревський І. М., Погасій С. О., Поколодна М. М. Організація туризму : підручник. Харків: ХНАМГ, 2008. 541 с.
16. Поколодна М. М. Організація екскурсійної діяльності : підручник : Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 180 с.
17. Федорченко В. К., Костюкова О. М., Дьорова Т. А., Олексійко М. М. Історія екскурсійної діяльності в Україні: навч. посібник : Київ : Кондор, 2004. 166 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань

Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль – залік. В обов'язковому порядку здійснюється облік відвідування студентами усіх видів занять.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточний контроль									Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль №1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	30	100
7	7	8	8	8	8	8	8	8		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для заліку (60) допускається написання реферату за темами лекційних, семінарських занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Мобільні пристрої: Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття з дозволу викладача.